

te maken heeft met de ruime beschikbaarheid van prooien van het juiste gewicht op het juiste moment. Postduiven dus."

Over Boomvalken, in het hoofdstukje Libel, nadat hij vlak bij zijn huis in Drenthe in de nazomer Boomvalken boven de heideveldjes ziet verschijnen en daar studie van gaat maken: "De volgende dag zat ik er twaalf uur aan één stuk, vanaf kwart over zeven. Dezelfde valk vertoonde weer haar flitsende kunstjes, ditmaal 88 vangsten op 165 pogingen. (...) Op de laatste dag (...) deed ze maar 12 vangsten op 42 vangpogingen (...). Zou het kunnen zijn dat de vogel de afgelopen dagen deze plek zodanig had afgeroomd dat profijtelijke jacht niet meer haalbaar was? (...) De grote libellen wegsnacken, eventueel nog de Sympetrum-soorten, en dan hup, naar het volgende heideveld. Of was de temperatuur de spelbreker?"

Met genegenheid schrijft hij over het thuis grootbrengen van een kansloze jonge Wespandief die uit het nest was gevallen: "Hij kende geen enkele remming als het om eten ging; zelfs vreemd gezelschap werd dan genegeerd. (...) Het summum van heerlijk moet het bananenschuitje zijn geweest, slagroom in een omhulsel van bladerdeeg, misschien vanwege de smaakassociatie met wespelarven. (...) Van de slagroom ging hij volledig uit zijn dak. Tegen de tijd dat alles op was, puilde zijn krop zodanig uit dat de room uit zijn snavel liep. Met geloken oogjes zat hij gelukkig op zijn favoriete zitpost naast het huis, een grovedennenstam van een meter lang die ik speciaal voor dat doel had ingegraven."

Over hoe sporadisch mensen door roofvogels worden aangevallen: "Op een bevolking van 16.732.288 mensen (stand 1 januari 2012, 00.00 uur; CBS) is het onvermijdelijk dat er in Nederland bij tijd en wijle een (bijna-)aanvaring tussen mensen en roofvogels voorkomt. Dat is zelden een probleem als het een botsing tussen roofvogel en auto of ruit betreft. Roofvogels trekken daarbij altijd aan het kortste eind, dus daar hoor je nooit klachten over. Anders wordt het wanneer een mens het met een roofvogel aan de stok krijgt. Dan zijn roofvogels opeens een gevaar voor de volksgezondheid en wordt om draconische maatregelen gevraagd." "Van 1990 tot en met 2011 beklom ik 4678 maal de nesten van vijf roofvogels in Drenthe en op de Veluwe, waarbij ik in 1,4 procent van de gevallen werd aangevallen. Ziekenhuisopname, tetanusprik noch verband was noodzakelijk, al ging het soms tot bloedens toe." "Let wel: alle roofvogelparen hadden een gegronde reden mij aan te vallen (...). Veel roofvogels beginnen al op grote afstand te alarmeren als ik eraan kom, ongetwijfeld omdat ze me kennen en weten waar ik voor sta." Vervolgens rekent hij uit wat de kans is dat een gemiddelde Nederlander door een roofvogel wordt aangevallen: 0,018 procent.

Het boek houdt mij, en ik denk iedere vogelaar die al tijdens zijn schooltijd met dit virus is besmet, als het ware een spiegel voor. Zó gedreven kun je dus zijn als vogelaar/onderzoeker, en hadden we dat zelf ook wel gewild, als we er al de capaciteiten voor hadden gehad? Niet-vogelende vrienden mogen ons dan gedreven noemen, maar dat is, met al onze compromissen, toch echt maar gewoontjes vergeleken met de enorme drang van deze bijzondere veldornitholoog. Sturm und Drang (ik noem het maar zo, hij haalt tenslotte zelf Goethe aan) is bij hem zeker niet van voorbijgaande aard geweest. De Openbare Bibliotheek Amsterdam heeft een aantal exemplaren van het boek in de collectie (Amstelveen op dit moment nog niet). Maar het is, ondanks de wat pittige prijs, zeker ook een boek om in bezit te hebben. Je grijpt er toch vaak even naar terug, merk ik. Er staat gewoon ontzettend veel leersaams en leuk in.

Rob Bijlsma 2012 - *Mijn roofvogels*. Uitgeverij AtlasContact, 414 pagina's, 24 cm hoog, halfharde kaft; 35 figuren en 41 foto's; register, noten, literatuurlijst. €29,95.

Nieuw: onze Jeugdclub!

Roely Bos

W e zijn uit de startblokken! In september en oktober 2012 hebben we onze eerste twee jeugdexcursies gehouden. Mark Kuiper en Annelies de Kleyn begeleiden een groep kinderen van 7 tot en met 14 op vogeltocht door het Amsterdamse Bos en over de Zuidpier van IJmuiden. Ondergetekende coördineert de zaak en ging mee als fotografe.



Deelnemers aan de eerste jeugdexcursie in het Amsterdamse Bos

Waar moet je beginnen als je af en toe vragen krijgt of er ook iets voor kinderen gedaan wordt bij de Vogelwerkgroep en je besloten hebt om niet langer door te verwijzen naar het IVN of de kinderclub van de Vogelbescherming? Eerst maar eens kijken of er bereidheid bestaat bij de vogelaars om een groep kinderen te begeleiden. Na mijn vraag op het Amsterdams VogelNet meldden zich wat mensen aan en konden we op zoek naar belangstellende kinderen. Daarvan kunnen we er altijd meer gebruiken, dus lezer: meld uw kleine enthousiastelingen aan! Op zaterdag 12 januari bijvoorbeeld gaan we watervogels op de Gaasperplas tellen.

Met de eerste groep kinderen sprongen we gewoon maar in het diepe. We wisten niks van hun kennis, belangstelling, enthousiasme, maar tijdens het eerste uitje leerden we de kinderen al goed kennen. Er zitten ware vogelaars bij die al heel wat kennis in huis hebben, en we proberen ieder op zijn niveau iets te leren, maar ook komen andere uitdagingen aan bod. Zo wilde vrijwel elk kind zich een keer over een van de smalle sluisbruggetjes in het Amsterdamse Bos gemanoeuvrerd hebben, al dan niet met hulp van een van de anderen, en was het beklimmen van de pier van opzij zonder je kijker stuk te laten vallen ook een goede voorbereiding op de tochten die je later als je groter bent zelfstandig gaat ondernemen.

De jeugdleden hebben inmiddels geleerd zich goed aan te kleden, en voldoende eten en drinken mee te nemen. Sommigen kunnen niet wachten op hun eerste hap! En passant wordt dan de Kuifaalscholver opgemerkt en bekeken. Ach ja, een Kuifaalscholver. Had ik het vroeger zo maar geleerd!

Meer informatie over de jeugdexcursies en verslagen is te vinden op vogelsamsterdam.nl/jeugd